

Cégalapítás és egyéni vállalkozás Németországban

Sok vállalat szeretne terjeszkedni, és új székhelyet választani. Ezzel felvetődik a kérdés, hogy melyik jogi forma a legmegfelelőbb a vállalkozás számára. Minden vállalkozási formának van előnye és hátránya is, ezért azt a megoldást kell megtalálni, amelyik a vállalkozás saját céljainak és érdekeinek a leginkább megfelel. A döntés meghatározza, hogy ki vezeti a vállalkozást, mennyire egyszerű az adózása, ki és milyen mértékben felel vagyonával, milyen lesz a nyereség és veszteség kezelésének módja, milyen adókat fizet a vállalkozás és milyen jogi előírásoknak kell megfelelnie.

Az Európai Unió széleskörű bővítése változást is hozott, egyben fokozta az egyes nemzeti társasági jogi formák versenyét. Magyarország EU-csatlakozása előtt például magyar cég németországi telephelye, mint jogi forma nem örvendett népszerűségnek, mivel az esetleges végrehajtói intézkedések foganatosítása során a külföldi (magyarországi) székhelyű üzlettárs nehezen volt felelősségre vonható. Magyarország EU-csatlakozását követően változott ennek a - legegyszerűbb - vállalkozási formának a megítélése. A külföldi vállalkozások telephelyeinek piaci jelenlétét a német gazdaságban egyre inkább elfogadják.

Ez azért is jelentős, mert egy magyar cég telephelyének alapítási és működtetési költségei sokkal kedvezőbbek Németországban mint egy jogilag önálló - pl. német kft-ként működő - leányvállalat alapítási és működtetési költségei.

Egy külföldi székhelyű vállalat Németországban háromféleképpen létesíthet céget ill. fióktelephelyet:

1.) Leányvállalat

Egy magyar cég Németországban egy, az anyavállalatától önálló leányvállalatot alapíthat. A külföldiek által alapított leányvállalatra az adott társasági formára vonatkozó német törvényi rendelkezések érvényesek, ugyanúgy, mintha azt német társasági tagok alapítanák. Az alapításhoz szükséges tőke korlátozás nélkül bevihető az országba.

2.) Önálló fióktelep

Önálló fióktelepet kizárólag kereskedelmi vállalat létesíthet Németországban, nem kereskedelmi cég csak telephely létrehozására jogosult.

Az önálló fióktelep, mely jogi személyiség nélküli forma, a magyarországi székhelyű fővállalat része. A fióktelep belső függősége ellenére önállóan részt vesz az üzleti életben, s ha nem is a fővállalattal teljesen megegyező jogkörrel rendelkezik, de önállóan nem csak a fővállalat mellékügyleteit, hanem kivitelezési / végrehajtási feladatokat is végez. Rendelkezik saját bankszámlával, üzleti vagyona van, külön könyvelést vezet és önálló cselekvési jogkörrel rendelkező vezetője is van (selbständige Zweigniederlassung). Az önálló fióktelepet be kell jelenteni a német cégjegyzékbe (Handelsregister), a törzstőke minimális összegére vonatkozóan nincs előírás. A fióktelepre is a német jogi előírások vonatkoznak.

3.) Kereskedelmi képviselő / Telephely (nem önálló fióktelep)

A legegyszerűbb megoldás, ha a magyar vállalat Németországban egy, a magyar cégtől teljesen függő, jogi személyiség nélküli „fióktelepet“, vagyis kereskedelmi képviselőt hoz létre (unselbständige Zweigniederlassung / Betriebsstätte / Filiale). A számlaadás is a külföldi (magyar) vállalat nevében történik. Az ilyen fióktelepet csak az illetékes iparügyi hivatalnál (Gewerbeamt) kell bejelenteni, ahol megkapja az iparügyi engedélyt (Gewerbeschein).

A kereskedelmi képviselőnek nincs külön könyvelése, vezetőjét nem szabad lényeges hatáskörökkel felruházni.

Díjak és költségek

2008. november 1-én életbe lépett az új GmbH-törvény, mely a cégalapítást a vállalkozások számára egyszerűbbé és gyorsabbá teszi. Az új GmbH-törvény szerint akár 1 EUR törzstőkével is bejegyezhető egy a GmbH-hoz hasonló, korlátolt

felelősségű vállalkozói társaság (Unternehmergeellschaft - UG). A klasszikus GmbH alapításához továbbra is legalább 25.000 EUR törzstőkére van szükség. A közjegyzői és a bírósági díj alapvetően a cég értékétől függ, de a díjak nem léphetik át a ráfordított munka értékét. A bírósági bejegyzés költsége ennek megfelelően € 50 - € 350 (a cég jogi formájától függ) között van, a közjegyzői hitelesítés költsége kb. € 500.

Ezen kívül számolni kell még az ügyvédi költséggel, amennyiben a társasági szerződést ügyvéd készíti. Ezen költségek nem állandók, a szolgáltatás nagysága szerint változnak. Mindkét vállalkozási forma esetén lehet azonban alkalmazni kész mintaszerződéseket is. Németországban minden cég (a fióktelep is) kötelezően tagja a helyi Ipari- és Kereskedelmi Kamarának. A tagdíj mértéke a vállalat gazdasági erejétől függ.

Idegenrendészeti törvény

Magyar állampolgároknak a Német Szövetségi Köztársaság területén történő tartózkodáshoz tartózkodási engedélyre nincs szükségük, mert rájuk, mint uniós polgárokra külön szabályok vonatkoznak. A bejelentés időpontjában a hivatal a tartózkodásról ingyenes igazolást ad ki automatikusan.

Mivel a magyar állampolgárokra vonatkozóan még átmeneti szabályok vannak életben, (előreláthatóan 2011-ig) az önálló munkavégzés továbbra is engedélyköteles tevékenység. Az önálló vállalkozás folytatásához azonban nincs szükség munkavállalási engedélyre.

Leányvállalat alapítása - társasági formák Németországban

A németországi társasági formák sokban hasonlítanak a Magyarországon létezőkhöz. Meghaladná jelen tájékoztató kereteit, ha minden apró különbségre rá akarnánk mutatni, ezért itt most csak a legfontosabbakat vesszük végig.

1. Személyi társaság

1.1 Polgári jogi társaság (GbR, BGB-társaság)

A GbR alapjaiban véve az egyéni vállalkozáshoz hasonló forma. Ahhoz, hogy egy GbR megalapítása megtörténjék, nincs szükség írásos társasági szerződésre vagy bármiféle bejelentésre, mint ahogy a hatóságok által megadott engedély sem szükséges, az esetleges jövőbeni nézeteltérések elkerülése érdekében mégis ajánlatos a társulás

leglényegesebb pontjait írásban rögzíteni. A GbR tulajdonképpen célirányos együttműködés által is létrejöhet, anélkül, hogy a társasági tagok tudatában lennének annak, hogy egy GbR-t alapítottak. Igazi hátránya a szolidáris felelősség: mindkét fél teljes vagyonával felel a cég kötelezettségeiért és társa üzleti tevékenységéért.

1.2 Kereskedelmi társaságok

1.2.1 Közkereseti társaság (OHG)

Egy polgári jogi társaság akkor válik közkereseti társasággá, ha a cél kereskedelmi ügylet végzése közös cégnév alatt (a Kereskedelmi Törvénykönyv cégről, vállalatról beszél), amikor is a társasági tagok korlátlan felelősséggel bírnak, teljes vagyonukkal felelnek. A tagok közötti jogviszony a társasági szerződésben kerül rögzítésre. A társaság egy zárt egységként lép fel, jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat, ingatlanban tulajdonjogot szerezhet, összességében azonban kevés előnnyel bír.

1.2.2 Betéti társaság (KG)

A KG jogi szempontból az OHG-ra épül. A jelentős különbség az OHG-hoz képest az, hogy csak azok a társasági tagok felelnek az egész vagyonukkal, akiknek felelőssége nem egy bizonyos összegre lett korlátozva. Legalább egy tulajdonos azonban, a beltag teljes vagyonával felel. A felelősségeket a cégjegyzékbe is be kell vezetni. A betéti társaságra vonatkozóan a magyar jogi szabályozáshoz képest nincsenek említésre méltó különbségek.

2. Tőketársaságok (GmbH, AG)

Jelen esetben csak a GmbH-t és az UG-t tárgyaljuk közelebbről és mivel kft. és GmbH között meglehetősen sok a hasonlóság, mi most csak a magyar joghoz képest meglévő különbségekre térünk ki.

Az új GmbH-törvény különbséget tesz a klasszikus, legalább 25.000 EUR törzstőkével bejegyzett GmbH és egy korlátolt felelősségű, de akár 1 EUR törzstőkével bejegyzett vállalkozói társaság (Unternehmersgesellschaft - UG) között. Az UG teljes nyereségét azonban nem fizetheti ki osztalékként, annak egynegyedét tartalékképzésre kell fordítania, melyet kizárólag a veszteségek kiegyenlítésére ill. törzstőkeemelésre használhat fel. Az UG nem válik automatikusan GmbH-vá, ha tőketartalékának összege

eléri a 25.000 EUR-t. Ez csak akkor történik meg, ha a törzstőke összege is eléri a 25.000 EUR-t. A törzstőke-emelést a jegyző jelentheti be a Cégbírósághoz.

A GmbH és az UG alapítása komplikáltabb, mint a fenti társasági formák létrehozása. A társasági szerződés elkészítése közjegyzői hitelesítést igényel, és társaságot a jegyző jelenti be az illetékes bíróságnál.

Az UG esetén nincs lehetőség apportra. Az UG üzleti tevékenysége során minden iraton fel kell tüntesse az „Unternehmersgesellschaft“ vagy „UG“ megjelölést annak érdekében, hogy nyilvánvaló legyen, hogy itt egy olyan GmbH-ről van szó, melynek törzstőkéje nem éri el a 25.000 EUR-t.

Adózás

A német adójog nem tesz különbséget magyar anyacég németországi telephelye, vagy a német jogállás szerint önálló belföldi UG- vagy GmbH-ként működtetett magyar leányvállalat között. Mindkét esetben belföldi adóalanyról van szó és ennek folytán mindkét vállalati forma adóköteles. Az adóteher a személyegyesítő vállalkozásoknál általánosan kisebb.

Minden természetes személy, akinek Németországban lakóhelye van, vagy hosszabb ideig ott tartózkodik, személyi jövedelemadót köteles fizetni.

Egyéni vállalkozás, iparűzési tevékenység Németországban

Németországban alapvetően érvényesül az iparűzés szabadsága. Ebből fakadóan a legtöbb önálló vállalkozási tevékenység gyakorlásához nincs szükség hivatalos engedélyre, elegendő a tevékenység gyakorlásának bejelentése a székhely szerint illetékes iparűzési hivatalnál (Gewerbeamt). Kivételt képeznek azon üzleti tevékenységek, amelyek a fogyasztóvédelmet, a köz fontos javait, ill. a közrendet érintik, mint például a vendéglátói tevékenység vagy a pénzügyi szolgáltatások.

Szakipari tevékenység

Szakipari tevékenység felvétele előtt ajánlatos megérdeklődni, létezik-e Németországban a tevékenységnek szakmai kamarai szabályozása. Ha igen, akkor a tevékenység gyakorlása csak akkor kezdhető meg, ha a vállalkozó bejegyzésre kerül a kamarai szakipari jegyzékbe (Handwerksrolle). A szakipari jegyzékbe történő

bejegyzés feltétele rendszerint a német mestervizsga. Külföldi szakiparos általában nem rendelkezik német mestervizsgával.

Diplomák és szakképesítések kölcsönös elismerése

Az Unióban csak nyolc szakmát érint a kölcsönös elismerés, a többi vonatkozásában a tagállamok kiegészítő feltételeket írhatnak elő. A diploma elismerését az uniós polgár csak az Unió valamely tagállamában, akkreditált oktatási intézményben szerzett diplomája alapján, a tagállam hivatalos szerve előtt folyó, határozattal lezáruló eljárásban kérelmezheti.

Állapot: 2010. március

A fenti információkat a legnagyobb gondossággal állítottuk össze és ellenőriztük. Az információk felhasználásából eredő esetleges károkért felelősséget nem vállalunk.

